

کمیسوین شکایات مطرح کرد

کوتاهی و بی‌نظمی‌های جدی در روند رأی‌دهی انتخابات مجلس افغانستان

سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی افغانستان از وضعیت جاری روند انتخابات ابراز نگرانی کرد و گفت ادامه این وضعیت شفافیت و عدالت انتخابات را به‌خطر می‌اندازد. بنیاد انتخابات شفاف افغانستان (تیفا) هم اعلام کرده است که در بیش از یک سوم مراکز رأی‌دهی از دستگاه ثبت اطلاعات زیستی رأی‌دهندگان استفاده نشده‌است.
بماند که این دور از انتخابات از سوی موج جدیدی از حملات طالبان تهدید می‌شود. به‌گزارش خبرگزاری افغانی جمهور، علی‌ضاروحانی، سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی بعد از ظهر شنبه در نشست دوم خبری خود، از وضعیت جاری روند انتخابات ابراز نگرانی کرد و گفت ادامه این وضعیت شفافیت و عدالت انتخابات را به‌خطر می‌اندازد.
روحانی گفت که در تعدادی از سایت‌های رأی‌دهی مواد انتخاباتی به‌صورت کلی یا جزئی به‌موقع نرسیده، تعدادی از سایت‌ها تاکنون مسدود است، دستگاه بایومتریک در برخی محلات با مشکل روبه‌رو بوده، از حضور ناظرین در برخی سایت‌ها ممانعت شده، صندوق‌های مواد حساس بعضاً ناسالم بوده و در برخی محلات رأی‌دهی نیز زمینه حضور نماینده کمیسیون شکایات انتخاباتی فراهم نشده است.
وی موار یاد شده را کوتاهی و بی‌نظمی‌های جدی در عملکرد موظفین کمیسیون مدیریت ناپدید این پروسه دانست و گفت که موجودیت مشکلات یاد شده شفافیت را در پروسه انتخابات زیر سؤال برده و به سلامت این روند ملی می‌تواند صدمه وارد کند.
او دوام‌رضع یاد شده در روند رأی‌دهی را قابل قبول ندانست و هشدار داد اگر مشکلاتی که برشمرده شد، برطرف نشود، کمیسیون انتخابات مسئول ضایع شدن رأی‌دهی مردم و بروز بی‌عدالتی در روند انتخابات خواهد بود.
سخنگوی کمیسیون شکایات انتخاباتی از کمیسیون انتخابات خواست که تدابیر مؤثر و قانونی برای برطرف کردن مشکلات یاد شده در روند انتخابات اتخاذ کرده، زمینه اشراک افرادی را که به دلیل تأخیر در آغاز به کار سایت‌های رأی‌دهی و دیگر مشکلات تکنیکی نتوانسته‌اند رأی دهند، فراهم کند.
ساعاتی قبل از سخنان روحانی هم کمیسیون انتخابات برخی مشکلات از جمله تأخیر در آغاز روند رأی‌دهی و حتی مسدود بودن برخی مراکز و حضور نایفان کارمندان کمیسیون در مراکز رأی‌دهی به دلیل تهدید امنیتی را پذیرفت. کمیسیون انتخابات اعلام کرد که در مراکزى که تا ساعت یک بعدازظهر دیروز روند رأی‌دهی آغاز نشده، یک روز دیگر انتخابات تمدید خواهد شد.

■ در رأی‌دهی از دستگاه بایومتریک استفاده نشده است

نعیم ایوب‌زاده، رئیس بنیاد انتخابات شفاف افغانستان (تیفا) اعلام کرده است که در ۲۲ درصد مراکز رأی‌دهی یا از دستگاه ثبت اطلاعات زیستی

رأی‌دهندگان استفاده نشده یا اینکه این دستگاه‌ها کار نکرده است. ایوب‌زاده بیان داشت که در ۹ درصد مراکز رأی‌گیری نیز اصلاً دستگاه بایومتریک نرسیده است. شماری از رأی‌دهندگان در شهر کابل نیز تأیید کرده‌اند که آنان بدون آنکه بایومتریک شوند، رأی داده‌اند.
تأخیر در آغاز روند رأی‌دهی در شماری از مراکز رأی‌دهی به‌ویژه در غرب کابل، نبود مواد حساس انتخاباتی در برخی مراکز، حضور نایفان کارمند کمیسیون انتخابات در مراکز رأی‌دهی، همخوانی نداشتن سیستم‌ها برچسب‌هایی که بر شناسنامه‌ها نصب شده با فهرست رأی‌دهندگان و مسائل امنیتی در برخی ولایات از جمله مشکلاتی بوده که تاکنون گزارش شده است.

مشارکت خوین طالبان در انتخابات

گزارش‌ها در ولایت بغلان و در حالی است که در نتیجه حملات طالبان در روز گذشته در این دو ولایت دست کم ۱۴ نفر کشته و بیش از ۱۰۰ تن دیگر زخمی شده‌اند.
عبدالعظیم غفاری، معاون ریاست صحت عامه بغلان می‌گوید که تنها در شهر پلخمری بیش از ۵۰ نفرظامی و غیرنظامی، روز انتخابات، کشته و زخمی شده‌اند.
همخوانی نداشتن سیستم‌ها برچسب‌هایی که بر زنان و کودکان که در نتیجهٔ حملات موشکی و خمپاره‌ای طالبان زخمی شده‌اند. در همین حال، گزارش شده است که درگیری میان طالبان و نیروهای امنیتی در ولسوالی‌های بغلان مرگزی، نهرین، تاله‌بورقک، دوشی، برکه ایبک و دیگر مناطق، کشته‌ها و زخمی‌ها را افزایش داده که در نتیجهٔ آن دهان‌نظامی و غیرنظامی کشته و زخمی شده‌اند.
گزارش‌ها از هرات نیز از جان باختن دو سرباز ارتش و زخمی‌شدن هفت تن دیگر حکایت دارد.
به گفته مسئولان کمیسیون انتخابات هرات، طالبان تا صبح روز شنبه به ۱۲ مرکز انتخاباتی، کشته‌ها و زخمی‌های کشته، کشته‌ها و زخمی‌ها، کپسان، کرخ، چشت، پشتون زرغون، غوریان، انجیل و گذره حمله کرد.
همچنین وزارت بهداشت افغانستان به‌خبرگزاری فرانسه گفته که در اثر انفجار مین در کابل، دست کم سه نفر کشته و بیش از ۳۰ تن دیگر زخمی شده‌اند.
به گزارش آسوشیتدپرس، دو مأمور پلیس در نتیجه انفجار بمب در نزدیکی یک مرکز رأی‌دهی در شمال غربی کابل زخمی شده‌اند و شورشیان طالبان چهار مأمور پلیس را در ولایت مرکزی کشتند.
همچنین مقامات پلیس گفتند که در شهر قندوز در شمال افغانستان سه موشک شلیک شده است.
وزارت کشور افغانستان زرقوع سه انفجار پیاپی در شهر کابل شمرد.
انتخابات پارلمانی ۲۰۱۸ این کشور خبر داد. براساس این گزارش، آخرین انفجار در مقابل مرکز رأی‌دهی «چهارقلعه» در کابل به وقوع پیوسته که تلفاتی نداشت است اما همهٔ رأی‌دهندگان این کشور بر کنار شده‌اند ترک کرده‌اند و این سر کار عملاً خالی از رأی‌دهنده بوده است.
افزون بر این، صبح روز گذشته حمله طالبان به مراکز رأی‌گیری در ولایت «غور» افغانستان منجر به کشته شدن چهار تن شد.

جنایت جدید امریکادر شرق فرات

جنگنده‌های امریکایی در جریان عملیاتی در شمال شرقی سوریه به بیش از ۶۰ غیرنظامی را کشتند؛ اقدامی که بارها در طول دو سال اخیر امریکایی‌ها و کنترا را کرده‌اند و کمتر با فشارهای رسانه‌ای و دیپلماتیک مواجه شده‌اند.

رسانه‌های سوری روز گذشته گزارش دادند بر اثر حملات ائتلاف امریکایی به دو روستا در استان دیرالزور بیش از ۶۰ نفر جان خود را از دست دادند. منابع یروسی وابسته به مخالفان دولت سوریه به‌اعلام کردند، ۶۵ تن در اثر حملات ائتلاف بین‌المللی ضدداعشی طی روزهای پنج‌شنبه و جمعه به دو مسجد در شهرک السوسه که تحت کنترل داعش و در شرق استان دیرالزور واقع است، کشته و زخمی شدند. ائتلاف بین‌المللی روز جمعه به نمازگزاران مسجد عثمان بن عفان در شهرک السوسه حمله کرده و ۳۵ تن کشته و زخمی بر جای گذاشت. به گفته منابع مذکور، تعدادی از اجساد و زخمی‌ها همچنان زیر آوار مسجد هستند که کاملاً تخریب شده و اهالی السوسه در میان نگرانی‌ها از حملات مجدد موشکی و توپخانه‌ای تلاش می‌کنند اجساد را بیرون بکشند.
مقامات ارتش سوریه به نقل از این منابع اعلام کرد، ائتلاف بین‌المللی روز پنج‌شنبه هم مسجد عمار بن یاسر را در السوسه مورد هدف قرار داد و در اثر آن ۳۰ غیرنظامی کشته شدند که دو تن از آنها کودک بودند.
همچنین نیروهای ائتلاف در حمله دو روز پیش خود به این شهرک ۱۲ غیرنظامی را کشتند.
امریکایی‌ها به‌پناه مبارزه با داعش در شمال شرقی سوریه بدون رضایت و اجازه دولت مرکزی این کشور نیز مستقر کرده‌اند. ناظران با استناد به شواهد و مدارک معتبر یاد از حمایت امریکای از گروه‌های تروریستی معتقدند امریکایی‌ها به‌پناه مبارزه با داعش به دنبال تجزیه سوریه و ایجاد منطقه شبه دولتی در شمال شرقی سوریه هستند.
عملکرد امریکایی‌ها در استفاده ابزای از داعش در شرق سوریه با کوشش روس‌ها مواجه شده است. مسکو بارها واشنگتن را متهم کرده که با تشکیل نظامیان داعش را در شرق فرات مدیریت می‌کند و قصد جدی برای نابودی آنها ندارد. ژنرال ولادیمیر سولچنکو، رئیس مرکز روسی آشتی طرف‌های در گیر در سوریه اعلام نمود که در نتیجه بی‌عملی ائتلاف امریکایی، تروریست‌ها توانستند بر خط ساحلی در شرق رود فرات به طول ۲۰ کیلومتر بین نقاط مسکونی «هاجین» و «السوسه» تسلط پیدا کنند.

یکشنبه ۲۹ مهر ۱۳۹۷ | ۱۱ صفر ۱۴۴۰ | روزنامه‌جوان | شماره ۵۴۹۷

پیرالمملک

سرویس بین‌الملل ۹ ۸۸۴۹۸۴۴

ریشخند جهان به سلاخی حقوق بشر

ترامپ: به عربستان برای مقابله با ایران نیازمندیم!

گزارش روح‌الله صالحی

سر انجام پس از چند هفته انکار، عربستان رسماً

به کشته شدن جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار منتقد این کشور و کنسولگری ریاضی در استانبول اذعان کرد و با بیان اینکه سران این رژیم از این مسئله بی‌اطلاع بوده‌اند، آن را به گردن برخی از مقامات امنیتی و سیاسی «به اصطلاح عناصر خودسر» انداخت؛ روایتی که تنها

رئیس‌جمهور امریکان را باورپذیر توصیف کرد و به‌جای برخورد عملی با ریاض، مدعی شد که برای

مقابله با ایران به کمک سعودی نیاز دارد. روایت سعودی امانت‌ناوست جهان را نسبت به بی‌اطلاعی مقامات سعودی در پرونده خاشقچی مجاب کند. به گزارش «جوان»، با گذشت ۱۸ روز ماجرای ناپدید شدن جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار مخالف عربستان سعودی در س‌رات این کشور در استانبول، مقامات ریاض در اعترافی دیر هنگام روایت خود را از این ماجرا ارائه کردند. تلویزیون دولتی عربستان روز شنبه با تأیید خبر قتل جمال خاشقچی به نقل از مقام‌های رسمی سعودی، ادعا کرد که وی بر اثر درگیری در داخل کنسولگری عربستان در استانبول کشته شده است. در بیانیه‌ای که در دستان عربستان جمعه شب منتشر کرده آمده: تحقیقات دربارهٔ سرنوشت جمال خاشقچی نشان داده و پس از ورود به کنسولگری با مردانی در داخل ساختمان درگیر و در جریان این درگیری کشته شده است.
داستان کل اعلام کرده افراد مظنون برای گفت‌وگو دربارهٔ احتمال بازگردان خاشقچی به عربستان به استانبول رفته بودند.
خبرگزاری دولتی عربستان سعودی «واس» هم گفته است: «در می‌شخص شدن نتایج تحقیقات احمد العسیری، معاون وزارت اطلاعات این کشور و سعود الفحطانی، از دستیار محمد بن سلمان، ولیعهد این کشور بر کنار شده‌اند و ۱۸ نفر هم در این رابطه بازداشت شده‌اند. پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد

و به دست عوامل مرتب با ریاض است.
■ ترامپ تنها گوش شنوا
روایت سعودی از ماجرای خاشقچی تنها یک گوش شنوا داشت و دونالد ترامپ تنها کسی بود که روایت جعلی عربستان از این حادثه را باورپذیر توصیف کرد. به گزارش سی‌ان‌ان، دونالد ترامپ پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد و اعلام کرد که «کمان نمی‌کنند هر‌هی‌ان عربستان به او دروغ گفته باشند»
ترامپ با بیان اینکه روایت سعودی معتبر است، گفت: «هنوز زود است. از زبانی

تا به دادگاه‌های ویژه در عربستان ارجاع داده شوند.»

روایت عربستان با اتهامات زیادی همراه است و تاکنون اخیراً در رسانه‌ها منتشر شده بود، تفاوت اساسی دارد. عربستان درباره محل نگهداری جسد خاشقچی گزارشی منتشر نکرده و معلوم نیست آیا آن طور که رسانه‌های ترکیه اعلام کرده بودند جسد او توسط افسران اطلاعاتی عربستان قطعه قطعه شده یا همچنان در اختیار دولت عربستان است. همچنین روایت عربستان درباره ۱۵ تبعه سعودی که در همان روز وارد ترکیه شده بودند مهم است. به گزارش روتترز، ترامپ گفت که عربستان مسئولان اطلاعاتی عربستان قطعه قطعه شده یا همچنان در اختیار دولت عربستان است. همچنین روایت عربستان درباره ۱۵ تبعه سعودی که در همان روز وارد ترکیه شده بودند مهم است. به گزارش روتترز، ترامپ در روز شنبه با بیان اینکه سران این رژیم از این مسئله بی‌اطلاع بوده‌اند، آن را به گردن برخی از مقامات امنیتی و سیاسی «به اصطلاح عناصر خودسر» انداخت؛ روایتی که تنها به‌جای برخورد عملی با ریاض، مدعی شد که برای مقابله با ایران به کمک سعودی نیاز دارد. روایت سعودی امانت‌ناوست جهان را نسبت به بی‌اطلاعی مقامات سعودی در پرونده خاشقچی مجاب کند. به گزارش «جوان»، با گذشت ۱۸ روز ماجرای ناپدید شدن جمال خاشقچی، روزنامه‌نگار مخالف عربستان سعودی در س‌رات این کشور در استانبول، مقامات ریاض در اعترافی دیر هنگام روایت خود را از این ماجرا ارائه کردند. تلویزیون دولتی عربستان روز شنبه با تأیید خبر قتل جمال خاشقچی به نقل از مقام‌های رسمی سعودی، ادعا کرد که وی بر اثر درگیری در داخل کنسولگری عربستان در استانبول کشته شده است. در بیانیه‌ای که در دستان عربستان جمعه شب منتشر کرده آمده: تحقیقات دربارهٔ سرنوشت جمال خاشقچی نشان داده و پس از ورود به کنسولگری با مردانی در داخل ساختمان درگیر و در جریان این درگیری کشته شده است.
داستان کل اعلام کرده افراد مظنون برای گفت‌وگو دربارهٔ احتمال بازگردان خاشقچی به عربستان به استانبول رفته بودند.
خبرگزاری دولتی عربستان سعودی «واس» هم گفته است: «در می‌شخص شدن نتایج تحقیقات احمد العسیری، معاون وزارت اطلاعات این کشور و سعود الفحطانی، از دستیار محمد بن سلمان، ولیعهد این کشور بر کنار شده‌اند و ۱۸ نفر هم در این رابطه بازداشت شده‌اند. پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد

و به دست عوامل مرتب با ریاض است.
■ ترامپ تنها گوش شنوا
روایت سعودی از ماجرای خاشقچی تنها یک گوش شنوا داشت و دونالد ترامپ تنها کسی بود که روایت جعلی عربستان از این حادثه را باورپذیر توصیف کرد. به گزارش سی‌ان‌ان، دونالد ترامپ پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد

و به دست عوامل مرتب با ریاض است.
■ ترامپ تنها گوش شنوا
روایت سعودی از ماجرای خاشقچی تنها یک گوش شنوا داشت و دونالد ترامپ تنها کسی بود که روایت جعلی عربستان از این حادثه را باورپذیر توصیف کرد. به گزارش سی‌ان‌ان، دونالد ترامپ پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد

و به دست عوامل مرتب با ریاض است.
■ ترامپ تنها گوش شنوا
روایت سعودی از ماجرای خاشقچی تنها یک گوش شنوا داشت و دونالد ترامپ تنها کسی بود که روایت جعلی عربستان از این حادثه را باورپذیر توصیف کرد. به گزارش سی‌ان‌ان، دونالد ترامپ پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد

و به دست عوامل مرتب با ریاض است.
■ ترامپ تنها گوش شنوا
روایت سعودی از ماجرای خاشقچی تنها یک گوش شنوا داشت و دونالد ترامپ تنها کسی بود که روایت جعلی عربستان از این حادثه را باورپذیر توصیف کرد. به گزارش سی‌ان‌ان، دونالد ترامپ پس از تأیید خبر کشته شدن جمال خاشقچی از سوی ریاض گفت به تفسیر سعودی‌ها از این ماجرا اعتماد دارد

۱۵ جوان

است، سایر رسانه‌ها و چهره‌های سیاسی شناخته شده به ادعای عربستان درباره دلیل کشته شدن روزنامه‌نگار مخالف سعودی واکنش منفی نشان داده‌اند. به گزارش روتترز، آنگلا مرکل، صدراعظم آلمان گفت که «توضیحات درباره مرگ روزنامه‌نگار سعودی را نمی‌پذیرد.» به گزارش بی‌بی‌سی، جان ساورز، رئیس سابق اطلاعات خارجی انگلیس هم گفت که «همه شواهد حاکی از مسئولیت محمد بن سلمان، ولیعهد عربستان، در پرونده ناپدید شدن جمال خاشقچی است.»

همچنین گزارش سازمان ملل در واکنش به این خبر اعلام کرد هیچ‌کس نباید توضیح حکومت عربستان درباره قتل خاشقچی را بپذیرد. ما نیاز داریم تحقیقاتی معتبر و شفاف برای شناسایی قاتلان و انجام دهیم.

به گزارش خبرگزاری فرانسه، نخست‌وزیر هلند طی بیانیه‌ای اعلام کرد: «گرچه عربستان سعودی قتل خاشقچی را تأیید کرده است، باید تحقیقات بیشتری در این خصوص انجام شود.» سازمان گزارش‌گران بدون مرز هم در واکنش به ادعای عربستان خواهان ادامه فشارها بر ریاض تا روشن شدن همه حقایق مرتب با این پرونده شد. انجمن روزنامه‌نگاران عرب نیز گفته است در اعتراض به روایت عربستان از قتل جمال خاشقچی در بیانیه‌ای اعلام کرد: «ما خواستار اجرای عدالت در پرونده قتل خاشقچی و محاکمه تمامی عوامل این پرونده هستیم.»

گرستفند دولوار، دبیر کل گزارش‌گران بدون مرز هم در توییتش نوشت: «هر گونه تلافی است.»
ترامپ گفت: «عربستان سعودی متعدی فوق‌العاده بوده، اما آنچه اتفاق افتاده غیرقابل قبول است.»
ترامپ گفت که به روابط خود با ریاض نیاز دارد تا از این کشور برای توازن قوا در منطقه علیه ایران کمک بگیرد.
ترامپ تنها کسی بود که در هفته‌های اخیر با اکره در‌باره ماجرای ناپدید شدن و قتل روزنامه‌نگار سعودی سخن گفت و بارها اظهارات مقامات ریاض را در این پرونده تأیید کرد.

ترامپ در دو سال گذشته در ازای دریافت میلیاردها دلار از سعودی‌ها، چشم‌خود را به روی جنایات این رژیم در منطقه بسته است.
■ اختلاف نظر در واشنگتن
در امریکا در خصوص روایت عربستان اختلاف‌نظر وجود دارد. در حالی که ترامپ و کاخ سفید امیل هستند روایت عربستان را معتبر نشان دهند، رسانه‌ها و برخی اعضای کنگره با دیده تردید به ادعاهای عربستان در این روایت سعودی نگاه می‌کنند.
گزارش روتترز، لیندسی گراهام، سناتور جمهوریخواه امریکایی، روایت عربستان از این حادثه را مشکوک توصیف کرده است. وی در این باره گفت: «اگر بگویم که به روایت سعودی درباره آقاید خاشقچی دارم، حق مطلب را ادا نکرده‌ام.»
باب کور، رئیس کمیته روابط خارجی سننا، نیز گفت: «نمی‌توان اظهارات سعودی‌ها در قضیه خاشقچی را به راحتی پذیرفت و واشنگتن باید تحقیقات مستقلی را برای روشن شدن این پرونده آغاز کند.»
تیم کین، سناتور دموکرات هم توضیح عربستان درباره کشته شدن جمال خاشقچی را یک توهین قلمداد کرده و «خواستار مقابله با وحشی‌گری هیئت حاکمه عربستان شده است.»
نماینده‌گان و رسانه‌های امریکا در هفته‌های اخیر موضع غیر‌های‌های تند علیه سیاست‌های حقوق بشری عربستان گرفته‌اند و از مهار و تغییر رویهٔ عربستان توسط واشنگتن سخن گفته‌اند.

جهان‌نپذیرفت

به‌خلاف ترامپ که هدفش از تلاش برای تیره حاکمیت عربستان در پرونده خاشقچی، ادامه قراردهای میلیاردری فروش سلاح به این کشور است، در تحقيقات درباره این موضوع تمام شده است، بدون مرز هم در توییتش نوشت: «هر گونه تلافی است.»
ترامپ گفت: «عربستان سعودی متعدی فوق‌العاده بوده، اما آنچه اتفاق افتاده غیرقابل قبول است.»
ترامپ گفت که به روابط خود با ریاض نیاز دارد تا از این کشور برای توازن قوا در منطقه علیه ایران کمک بگیرد.
ترامپ تنها کسی بود که در هفته‌های اخیر در‌باره ماجرای ناپدید شدن و قتل روزنامه‌نگار سعودی سخن گفت و بارها اظهارات مقامات ریاض را در این پرونده تأیید کرد.

ترامپ در دو سال گذشته در ازای دریافت میلیاردها دلار از سعودی‌ها، چشم‌خود را به روی جنایات این رژیم در منطقه بسته است.
■ اختلاف نظر در واشنگتن
در امریکا در خصوص روایت عربستان اختلاف‌نظر وجود دارد. در حالی که ترامپ و کاخ سفید امیل هستند روایت عربستان را معتبر نشان دهند، رسانه‌ها و برخی اعضای کنگره با دیده تردید به ادعاهای عربستان در این روایت سعودی نگاه می‌کنند.
گزارش روتترز، لیندسی گراهام، سناتور جمهوریخواه امریکایی، روایت عربستان از این حادثه را مشکوک توصیف کرده است. وی در این باره گفت: «اگر بگویم که به روایت سعودی درباره آقاید خاشقچی دارم، حق مطلب را ادا نکرده‌ام.»
باب کور، رئیس کمیته روابط خارجی سننا، نیز گفت: «نمی‌توان اظهارات سعودی‌ها در قضیه خاشقچی را به راحتی پذیرفت و واشنگتن باید تحقیقات مستقلی را برای روشن شدن این پرونده آغاز کند.»
تیم کین، سناتور دموکرات هم توضیح عربستان درباره کشته شدن جمال خاشقچی را یک توهین قلمداد کرده و «خواستار مقابله با وحشی‌گری هیئت حاکمه عربستان شده است.»
نماینده‌گان و رسانه‌های امریکا در هفته‌های اخیر موضع غیر‌های‌های تند علیه سیاست‌های حقوق بشری عربستان گرفته‌اند و از مهار و تغییر رویهٔ عربستان توسط واشنگتن سخن گفته‌اند.

اتهام مهندسی انتخابات امریکا به مثلث روسیه، چین و ایران

۴ نهاد اطلاعاتی امنیتی امریکا درباره «اثر‌گذاری دشمنان» بر انتخابات بیانیه صادر کردند

۲۰۲۰ شد» این چهار نهاد از وجود «کمپین نفوذ» ملی آنها تأثیر می‌گذارد، خودشان تأثیر بکارند.»
در بخش «دخالت خارجی» این بیانیه آمده: «ما نسبت به تلاش جاری روسیه، چین و دیگر بازیگران خارجی مانند ایران برای کاستن از اعتماد ملت به نهادهای دموکراتیک و تأثیر‌گذاری بر احساسات مردم و سیاست‌های دولت، نگرانیم. شاید هدف از این فعالیت‌ها، تأثیر‌گذاری بر نگرش و تصمیم رأی‌دهندگان مخاربه کرده‌اند اما مقدمات به‌خوبی از سوی مسدود کردن راه‌این‌الگرایان بر آمده‌اند.

ایران نقش کلیدی داشت

سابقه جنجالی شدن دخالت روسیه در انتخابات امریکا به انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۶ ۲۰ برمی‌گردد که در جریان آن، ۱۲ مأمور اطلاعات نظامی روس به‌هک کردن شبکه ارتباطی هیلاری کلینتون و حزب دموکرات در این کشور و کمک به حملات انتخاباتی دونالد ترامپ متهم شدند.
با این حال، این برای اولین بار است که ایران در این سطح به دخالت در انتخابات امریکا متهم می‌شود. وزارت امور خارجه روسیه دیروز در واکنش به این اتهامات گفته که متهم کردن یکی از شهروندان روسیه در امریکا به توطئه برای دخالت در انتخابات کنگره در ماه نوامبر بیانیه‌ای برای اعمال تحریم‌ها علیه روسیه است ولی تا شب گذشته هیچ مقام ایرانی به بیانیه چهار نهاد اطلاعاتی و امنیتی امریکا واکنش نشان نداد.

سنگاره

سید رحیم نعمتی

حفره‌های پر‌نشدنی روایت سعودی از قتل خاشقچی

سرنجام در پی سناریویی که دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور امریکا، چهارروز قبل کلید زده بود، دادستانی آل ک سعود صبح روز شنبه ۲۰اکتبر بیانیه‌ای را صادر کرد تا به‌صورت رسمی قتل جمال خاشقچی را تأیید کند.
ترامپ روز دوشنبه قبل بود که از نقش «عوامل خودسر» در قتل خاشقچی گفته بود و حالا بیانیه دادستانی آل سعود هم این نقش را در قالب درگیری بین خاشقچی و عوامل سعودی روایت کرده که با شدت گرفتن نزاع بین آنها، خاشقچی کشته می‌شود و عوامل سعودی هم سعی در مخفی کردن وقایع داشته‌اند.
ساعتی بعد از انتشار این بیانیه اخباری از برکنار شدن تعدادی از مقامات سعودی منتشر شد که نام‌سعود الفحطانی، مشاور دیوان سلطنتی واحمد العسیری، نایب‌رئیس دستگاه اطلاعاتی عمومی، در رأس آنها دیده می‌شود.
به این ترتیب، حکام سعودی به‌همکاری کاخ سفید امریکا روایتی را ساخته و پرداخته کرده‌اند تا طرح دو عنصر اساسی از عوامل خودسر در قتل خاشقچی و تلاش این عوامل برای مخفی‌کاری، به‌نحوی بر کل ماجرا سربوش گذاشته و از شر شیخ خاشقچی راحت شوند اما معلوم نیست که این روایت تا اندازه‌اچرا جوابگوی مشکلات و مسائل آنها باشد.

واکنش‌های اولیه به روایت آل سعود به هیچ وجه خوش‌بینانه نیست و این روایت نتوانسته فضای سوءظن را نسبت به رژیم سعودی بر طرف کند. روزنامه امریکایی نیویورک‌تایمز در گزارش روز شنبه به صراحت رژیم سعودی را در این موضوع متهم به دروغ‌پردازی کرده و می‌نویسد: «دروغ‌های عربستان در خصوص کشته شدن خاشقچی کاملاً آشکار و مشخص است و نمی‌توان آنها را باور کرد.»
روزنامه واشنگتن‌پست هم به نوعی توب را به زمین کاخ سفید می‌اندازد و می‌نویسد که کاخ سفید به دلیل تعارض بین این روایت با نوارهای صوتی در زمان قتل خاشقچی، نمی‌تواند حرف‌های عربستان را بپذیرد.
واکنش‌های دیگر از همین دست است که اظهارات سناتورهایی مثل لیندسی گراهام، باب کور، کر، تیم کین، باب مندز، رند پول، کریس مورفی و الیزابت وارن مؤید این موضوع است.
اظهارانظر محتاطانه آنتونیو گوتزش، دبیر کل سازمان ملل، موضع‌گیری سازمان غفو بین‌الملل و گزارشگر ویژه اقدام‌های غیرقانونی سازمان ملل هم نشان می‌دهد که روایت حکام سعودی نتوانسته ندهادهای بین‌المللی را هم قانع کند.
در واقع، روایت سعودی‌ها از ماجرای قتل خاشقچی سه مشکل اساسی دارد که باعث می‌شود کسی نسبت به آنچه اتفاق افتاده قانع نشود.
نخستین مشکل دیر‌هنگام بودن اعلام این روایت است، چرا که حکام سعودی طی ۱۸ روز گذشته اصرار به خروج خاشقچی از کنسولگری آنها در استانبول داشتند و حالا به‌پیکار از قتل او در همین کنسولگری می‌گویند.
مشکل دوم در تبعیت بی‌چون و چرای تیمی است که برای کشتن خاشقچی به استانبول رفته بودند، چنان‌که همین سعود الفحطانی یک سال قبل و در مجالده توییتی با فردی به نام ترکی التی، الصحاح، به صراحت گفته بود که سرخود عمل نمی‌کند و فقط مرجع دستورالامت ملک سلمان و سپرس‌اش است.
همین موضوع در مورد احمد العسیری صادق است چنان‌که او در پست قبلی خود به عنوان سخنگوی ائتلاف متجاوز و مین و در پست فعلی فقط عامل دستورات محمد بن سلمان بوده و بس.
مشکل سوم در نحوه قتل خاشقچی است که به‌بعد از اطلاعات درز کرده از مسئولان امنیتی ترکیه به رسانه‌ها و ویژه روز صوتی ۱۱ دقیقه‌ای، خاشقچی بنابر برنامه قبلی کشته شد و کم‌تیم ۱۸نفره با این برنامه به استانبول رفته بودند و نه آنکه کشتن او تصادفی و بر اثر یک مشاجره باشد.
نگه‌های که به‌طور کلی بی‌پاسخ ماند در مورد جرم‌د خاشقچی است چرا که متله کردن جسد خاشقچی و از بین بردن قطعات آن چیزی نیست که با اعلام عوامل خودسر و پنهانکاری آنها قابل‌توجه باشد.

در هر صورت، ترامپ و حکام سعودی نمی‌توانند به صرف این روایت به قول دنالو، نماینده کالیفرنیا در مجلس نمایندگان امریکا، «مخفانه» به این راحتی از شر شیخ خاشقچی راحت شوند و باید دید که به علاوه این دو، ترکیه و شخص رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهور ترکیه، چه خواهد کرد.
واقعیت این است که پرونده خاشقچی در حال حاضر سه طرف اصلی امریکا، آل سعود و ترکیه دارد و هر اتفاقی منوط به نحوه عملکرد این سه طرف است. در حالی که عملکرد ترامپ با محمد بن سلمان در این ۱۸روز گذشته بسیار ساده بوده، رفتار مقامات ترکیه بی‌چندگی خاصی داشته است.
باید توجه کرد که هیچ کدام از مقامات ترکیه و حتی اردوغان به صورت رسمی مدعی چیزی نشده‌اند و رسانه‌های ترکیه هم فقط به نقل از منابع معتبر اخباری را منتشر کرده‌اند، بدون اینکه نامی از مقام‌های رسمی ترکیه برده باشند.
دولت ترکیه با این نحو رفتار از یک سو تنور ماجرا را گرم کرده داشته و از طرف دیگر، خود را از این تنور آن اندازه دور نگه داشته که مسئولیت چیزی را بر گردن‌ش نیفتد.
برخی به این رفتار ترکیه سوظن دارند و آن را در جهت منفعت‌طلبی آنکارا ارزیابی می‌کنند چنان‌که علی مقصود، سر‌هنگ بازنشسته ارتش سوریه، معتقد است آنکارا با این رفتار حل مشکل منبج و دور کردن در حمایت سعودی‌ها و اماراتی‌ها از گروه‌های کرد، را دنبال می‌کند.
برخی نیز منافع اقتصادی و نوعی باج‌خواهی ترکیه از سعودی‌ها را مطرح کرده‌اند، به‌خصوص اینکه اردوغان بعد از انتخابات ریاست جمهوری در ماه ژوئن به این سو دچار مشکلات ارزی و اقتصادی عدیده شده است.
در این میان، نباید رابطه امرهدی ترکیه و قطر را نادیده گرفت و به‌حالا پرونده خاشقچی می‌تواند وسیله‌ای برای رسیدن هر دو کشور به هدف استراتژیکی مثل سقوط محمد بن سلمان باشد.
بنابراین، اگر ترکیه روش فعلی را دنبال کند و حاضر باشد مستندات خود را در مورد نحوه قتل خاشقچی رد کند، آن‌گاه است که شیخ خاشقچی به راستی ترامپ و محمد بن سلمان را دچار دو‌دسر اساسی می‌کند و بعید نیست که در این حالت، ترامپ و بن سلمان را قربانی خود کرده و تغییر ولعهدی آل سعود از بن سلمان به کس دیگری را تأیید کند.

رویکرد

فشار امریکا به فلسطینی‌ها برای پذیرش معامله قرن

رئیس‌جمهور امریکا در جدیدترین اقدام خود برای ناچار کردن رئیس‌تشکیلات خودگردان به قبول طرح موسوم به «معامله قرن» و ادامه مذاکرات سازش، فرستاده شخصی خود را نزد وی فرستاد.
به‌گزارش فارس، کانال ۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی جمعه شب گزارش کرد «دونالد ترامپ»، «رونالد لادر»، فرستاده ویژه خود را نزد «محمود عباس» رئیس‌تشکیلات خودگردان فلسطین فرستاد تا او را مجبور به ورود به مذاکرات با طرف اسرائیلی و قبول طرح موسوم به «معامله قرن» کند.

بودن به «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی معروف است. وی علاوه بر دیدار با محمود عباس در رام‌الله، با «صائب عریقات» مذاکره‌کننده ارد فلسطینی و نیز «ماجراج» رئیس دستگاه‌اطلاعات تشکیلات خودگردان که دست راست عباس محسوب می‌شود، دیدار کرده است.
کانال ۲ تلویزیون رژیم صهیونیستی گفته که لادر حامل پیامی مهم و فوری از ترامپ بوده تا عباس برای ورود به ازمس‌گیری مذاکرات موسوم به صلح با اسرائیلی‌ها و نیز تهیهی کردن معامله قرن قانع شود.
ظاهراً ترامپ پیش‌بردن طرح خود، به‌تازگی از «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی خواسته در برهه کنونی از حجم حملات علیه نوار غزه بکاهد.
معامله قرن با توافق نهایی، طرحی به پیشنهاد دولت امریکا و رژیم صهیونیستی و حمایت عربستان، بر پایان منزله‌ای از فلسطین و مقدمه‌ای برای اعمال تحریم‌ها علیه اسرائیلی است.
در این طرح و مذاکرات بعدی، مسئله آوارگان با «وطن جایگزین» در خارج از فلسطین اشغالی حل «حق بازگشت» آوارگان فلسطینی به کشورشان برای همیشه لغو می‌شود.